

ATODIAD 2: ASTUDIAETHAU ACHOS

2.1 BIOTAPESTRI : YMGYSYLLTIAD CREADIGOL YN DOD AG YMWHYBYDDIAETH O FIOAMRYWIAETH I GYMUNEDAU

Mae'r Biotapestri yn fenter ymgysylltu arloesol a gyflwynir drwy Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent (PGGG). Ei nod yw ysbrydoli cymunedau, ysgolion a grwpiau buddiant drwy godi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth, gwydnwch hinsawdd a sgiliau gwyrdd drwy brofiadau rhyngweithiol a chreadigol.

Dechreuodd y prosiect gyda uchelgais glir: cynyddu dealltwriaeth o hinsawdd a natur ar draws pum sir Gwent. Mae BIOTAPESTRI wedi dod yn fyw trwy gyfres o ddigwyddiadau a chydweithrediadau diddorol. Yn ogystal â sesiynau mewn llyfrgelloedd ledled y sir, roedd yn cynnwys cysylltu â grwpiau lleol fel gweithdy lechyd a Llesiant Maindiff Court, Wyesham WI, ac Usk Broiders. Roedd hefyd yn rhan o Ddiwrnod Alfred Russel Wallace ym Mrynbuga, gan blethu themâu treftadaeth a bioamrywiaeth ynghyd i ennyn diddordeb a chyfranogiad.

Mae cyllid ar gyfer Biotapestri wedi dod drwy Gronfa Ffyniant a Rennir a Rhwydweithiau Natur y Loteri Treftadaeth, gan sicrhau ei fod yn cael ei integreiddio o fewn rhaglen waith ehangach PGGG. Un o'r gwersi allweddol a ddysgwyd yw bod offer creadigol, gweledol fel Biotapestri yn hynod effeithiol ar gyfer ymgysylltu cymunedol a chodi ymwybyddiaeth. Mae cysylltu prosiectau bioamrywiaeth â digwyddiadau diwylliannol a threftadaeth wedi profi i wella cyfranogiad ac effaith. Yn anad dim, mae cydweithio parhaus â grwpiau lleol ac ysgolion yn parhau i fod yn hanfodol ar gyfer cynnal ymgysylltiad ac adeiladu momentwm ar gyfer gweithredu ar yr hinsawdd a natur.

AMCANION A GYFLAWNWYD:

Amcan 2: Darparu cyfleoedd sy'n seiliedig ar natur i godi ymwybyddiaeth, cefnogi iechyd a lles ac annog gweithredu dros natur.

Mae Biotapestri yn darparu profiadau rhyngweithiol i gymunedau ac ysgolion, yn codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth a gwydnwch hinsawdd, ac yn cefnogi iechyd a lles trwy ymgysylltu creadigol a gweithdai.

Amcan 6: Cefnogi prosiectau a phartneriaethau ar raddfa tirwedd i wneud y mwyaf o'r ddarpariaeth. Mae'r fenter yn rhan o Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent (PGGG), sy'n gweithredu ar raddfa ranbarthol ac yn cynnwys cydweithio â nifer o grwpiau lleol, ysgolion a digwyddiadau treftadaeth.

2.2 PROSIECT AFONYDD IACH: ADFER AFON GAFENNI AC YMGYSYLLTU Â CHYMUNEDAU

Mae Prosiect Afonydd Iach, rhan o'r Rhaglen Rhwydweithiau Natur o dan Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent, yn gweithio i adfer Afon Gafenni yn Sir Fynwy wrth gryfhau bioamrywiaeth a chyfranogiad cymunedol. Mae'r fenter hon yn cyfuno cadwraeth ymarferol ag addysg a gwyddoniaeth dinasyddion, gyda'r nod o feithrin gwydnwch yn erbyn argyfyngau hinsawdd a natur. Mae ei phwrpas yn glir: gwella ecosystemau afonydd ac ansawdd dŵr, ymgysylltu cymunedau lleol mewn gweithgareddau sy'n seiliedig ar natur.

Roedd digwyddiadau ymgysylltu cymunedol yn cynnwys sgwrs am ddyfrgwn a drefnwyd mewn partneriaeth â Chymdeithas Ddinesig y Fenni a fynychwyd gan 40 o bobl a Diwrnod Iechyd Afon. Tynnodd gwirfoddolwyr 100 o goesyn balsam yr Himalaya, casglwyd 4 cilogram o sbwriel, profwyd ansawdd dŵr, teithiau safari pryfed, samplwyd ciciau, profwyd microplastigion a dŵr, a chasglwyd sbwriel. Roedd diwrnod ymgysylltu teuluol yn cynnwys ymdrochi yn yr afon, llwybr natur, gemau ac adrodd straeon.

Mae'r effaith wedi bod yn amlwg. Mae mwy na 120 o bobl wedi cymryd rhan mewn gweithgareddau iechyd afonydd, gan gyfrannu at gael gwared ar rywogaethau ymledol, rheoli sbwriel yn well, a monitro ansawdd dŵr yn barhaus. Mae ymrwymiad parhaus gan grŵp buddiant gweithredol i gael gwared ar sbwriel yn brydlon. Mae ymdrechion addysgol wedi dyfnhau dealltwriaeth o ecoleg afonydd a gwydnwch hinsawdd, tra bod partneriaethau â Groundwork Cymru a grwpiau buddiant lleol wedi cryfhau gwaith adfer natur rhanbarthol.

Daw cyllid ar gyfer y prosiect o Raglen Rhwydweithiau Natur Cronfa Dreftadaeth y Loteri, a ddyrannodd £1 miliwn yn rhanbarthol i gefnogi 200 o sesiynau ledled Gwent. Ymhlith y gwersi a ddysgwyd mae pŵer cyfuno gwyddoniaeth dinasyddion â chadwraeth ymarferol i feithrin perchnogaeth gymunedol. Mae ymgysylltu wedi'i dargedu—megis sgysiau a diwrnodau teulu—wedi profi'n effeithiol wrth hybu chyfranogiad ac ymwybyddiaeth, ac mae cydweithio â sefydliadau lleol yn parhau i fod yn hanfodol ar gyfer llwyddiant hirdymor.

AMCANION A GYFLAWNWYD:

Amcan 2: Darparu cyfleoedd sy'n seiliedig ar natur i godi ymwybyddiaeth, cefnogi iechyd a lles ac annog gweithredu dros natur.

Mae'r prosiect yn ymgysylltu'n weithredol â chymunedau trwy sgysiau, diwrnodau teuluol, ymdrochi yn yr afonydd, saffaris pryfed, a gweithgareddau gwyddoniaeth dinasyddion fel profi dŵr a chasglu sbwriel. Mae'r mentrau hyn yn codi ymwybyddiaeth, yn hyrwyddo lles, ac yn annog gweithredu ymarferol dros natur.

Amcan 3: Ymgymryd â rheoli tir ar gyfer bioamrywiaeth a hyrwyddo gwydnwch ecosystemau

Fe wnaeth gwirfoddolwyr gael gwared ar y balsam Himalaya ymledol a rheoli sbwriel, sy'n cefnogi bioamrywiaeth yn uniongyrchol ac yn cryfhau gwydnwch ecosystemau afonydd.

Amcan 5: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd

Mae cael gwared ar rywogaethau ymledol a rheoli sbwriel yn mynd i'r afael â phwysau sylweddol ar gynefinoedd afonydd a rhywogaethau brodorol.

Amcan 6: Cefnogi prosiectau a phartneriaethau ar raddfa tirwedd i wneud y mwyaf o'r ddarpariaeth

Mae'r prosiect yn rhan o Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent ac yn cydweithio â Groundwork Cymru a grwpiau buddiant lleol, gan gyfrannu at ymdrechion adfer natur rhanbarthol.

Amcan 7: Defnyddio tystiolaeth, dealltwriaeth a monitro gwell i lywio camau gweithredu

Mae gweithgareddau gwyddoniaeth dinasyddion fel profi ansawdd dŵr, samplu cic, a monitro microplastigion yn darparu data gwerthfawr i lywio camau cadwraeth parhaus.

PROSIECT ADFER 2.3 MILL COMMON: ADFYWIO TREFTADAETH, ADFER NATUR, YSBRYDOLI CYMUNED.

Mae Mill Common, wedi'i leoli ym Magwyr a Gwndy yn Sir Fynwy, yn goetir hanesyddol sy'n gwasanaethu fel coridor gwyrdd hanfodol i'r cymunedau lleol. Er gwaethaf ei arwyddocâd ecolegol a chymdeithasol, roedd y safle wedi bod yn wynebu heriau difrifol yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Roedd lledaeniad clefyd (Chalara) coed yr ynn yn peri bygythiad i

ddiogelwch coed a bioamrywiaeth, tra bod coed hynafol gorlawn yn cyfyngu ar dreiddiad golau haul, gan effeithio ar iechyd fflora'r ddaear. Yn ogystal, roedd llwybrau a grisiau dirywiedig yn lleihau hygrychedd, ac roedd colli golygfeydd hanesyddol ynghyd â nifer fawr o gerddwyr yn peryglu coed hynafol.

I fynd i'r afael â'r materion hyn, lansiodd Cyngor Sir Fynwy, gyda chefnogaeth y Grant Buddsoddi mewn Coetiroedd drwy Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol ar ran Llywodraeth Cymru, Brosiect Adfer Tir Comin y Felin. Nodwyd amcanion clir gan y prosiect: adfer iechyd ecolegol drwy reoli coetiroedd ac ailblannu, gwella hygrychedd i gerddwyr a llwybrau ysgol, gwella ymgysylltiad cymunedol, ac amddiffyn coed hynafol a fflora daear drwy dechnegau rheoli sensitif.

Dechreuodd y gwaith adfer gyda rheolaeth goed helaeth. Tynnwyd coed ynn heintiedig, a theneuwyd clystyrau trwchus i ganiatáu i fwy o olau haul gyrraedd llawr y coetir. Gwnaed cynlluniau i ailblannu gyda chymysgedd amrywiol o rywogaethau llydanddail brodorol, gan sicrhau gwydnwch hirdymor. Cyflwynwyd gwrychoedd marw o amgylch coed hynafol i atal cywasgu pridd a chreu llochesi bywyd gwylt. Ochr yn ochr â gwaith ecolegol, blaenoriaethwyd gwelliannau seilwaith. Ail-wynebwyd prif lwybrau a grisiau i ddarparu mynediad mwy diogel, gosodwyd meinciau ac arwyddion, a chynlluniwyd llwybr cerfluniau a gynlluniwyd gan y gymuned. Adferwyd golygfannau hanesyddol yn edrych dros Wastadeddau Gwent ac Aber Hafren hefyd.

Chwaraeodd ymgysylltu cymunedol rôl ganolog drwy gydol y prosiect. Cynhaliwyd ymgynghoriadau cyhoeddus trwy arolygon a sesiynau wyneb yn wyneb, a helpodd digwyddiadau fel teithiau cerdded tywys, casglu sbwriel, a gweithdai Nadoligaidd i feithrin cyfranogiad lleol. Recriwtiwyd Swyddog Ymgysylltu Cymunedol i arwain yr ymdrechion hyn a lansio cyfleoedd gwirfoddoli.

Rhwng gaeaf 2024 a gwanwyn 2025, aethpwyd ati i dorri coed, gan agor y coetir i olau'r haul ac annog ailgyfiant a bioamrywiaeth—roedd gwenyn a gloynnod byw eisoes yn cael eu gweld. Yn hydref 2025, gwnaed gwaith coed ychwanegol yn Dancing Hill, a thynnwyd gwrychoedd marw. Ymatebodd y gymuned yn gadarnhaol, gyda chefnogaeth gyhoeddus gref a phryderon ynghylch mynediad i gŵn yn cael eu datrys trwy gadw'r safle'n gyfeillgar i gŵn. Roedd manteision cymdeithasol yn amlwg wrth i gyfranogiad mewn digwyddiadau gynyddu, gan feithrin balchder a stiwardiaeth leol.

Gan edrych ymlaen, mae'r prosiect yn bwriadu dechrau ailblannu gyda rhywogaethau brodorol yn yr hydref a'r gaeaf, cwblhau ail-wynebu llwybrau, ac ehangu rhaglenni gwirfoddolwyr. Bydd y coetir yn rhan o gynllun Coedwig Genedlaethol Cymru. Bydd monitro a rheoli addasol yn sicrhau gwydnwch ecolegol hirdymor y coetir. Mae'r gwersi allweddol a ddysgwyd yn cynnwys pwysigrwydd cyfathrebu ac ymgynghori tryloyw wrth feithrin ymddiriedaeth, gwerth cyfuno adferiad ecolegol â gwelliannau diwylliannol a hamdden, a'r angen i reoli coed hynafol a fflora daear yn sensitif i amddiffyn bioamrywiaeth.

AMCANION A GYFLAWNWYD

Amcan 2: Darparu cyfleoedd sy'n seiliedig ar natur i godi ymwybyddiaeth, cefnogi iechyd a lles ac annog gweithredu dros natur

Roedd ymgysylltu â'r gymuned yn elfen graidd, gydag ymgynghoriadau cyhoeddus, teithiau cerdded tywys, casglu sbwriel, a gweithdai Nadoligaidd. Nid yn unig y cododd y gweithgareddau hyn ymwybyddiaeth ond hefyd hyrwyddo lles ac annog stiwardiaeth leol o natur.

Amcan 3: Ymgymryd â rheoli tir ar gyfer bioamrywiaeth a hyrwyddo gwydnwch ecosystemau

Ymgwymerodd y prosiect â rheoli coetiroedd yn rhagweithiol, gan gynnwys torri coed heintiedig, teneuo coedwigoedd gorlawn, a gweithredu gwrychoedd marw i amddiffyn coed hynafol a chreu llochesi bywyd gwyllt. Mae'r mesurau hyn yn gwella bioamrywiaeth ac yn cryfhau gwydnwch ecosystemau.

Amcan 4: Dylanwadu ar reoli tir i wella gwydnwch ecosystemau

Drwy osod Melin Dirymog fel safle blaenllaw ar gyfer Coedwig Genedlaethol Cymru, mae'r prosiect yn gosod esiampl ar gyfer arfer gorau mewn adfer coetiroedd a rheolaeth sensitif, gan ddylanwadu ar ddulliau rheoli tir ehangach yn y rhanbarth.

Amcan 5: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd

Mae cael gwared ar goed ynn yr effeithir arnynt gan ddirywiad yn mynd i'r afael yn uniongyrchol â phwysau mawr ar ecosystemau coetiroedd. Mae teneuo ac ailblannu rhywogaethau brodorol yn lliniaru dirywiad cynefinoedd ymhellach ac yn hyrwyddo adferiad rhywogaethau.

Amcan 6: Cefnogi prosiectau a phartneriaethau ar raddfa tirwedd i wneud y mwyaf o'r ddarpariaeth

Bydd y prosiect yn safle blaenllaw o fewn menter Coedwig Genedlaethol Cymru, gan gyfrannu at ymdrech genedlaethol i greu rhwydwaith cysylltiedig o goetiroedd sy'n cael eu rheoli ar gyfer bioamrywiaeth ac wedi'u cynllunio i ddarparu mannau gwyrdd hygyrch i gymunedau.

Amcan 7: Defnyddio tystiolaeth, dealltwriaeth a monitro gwell i lywio camau gweithredu

Mae monitro wedi'i ymgorffori yng nghynlluniau'r prosiect ar gyfer y dyfodol, gyda strategaethau rheoli addasol i sicrhau gwydnwch ecolegol hirdymor. Mae arsylwadau o adferiad bioamrywiaeth (e.e., gwenyn a gloÿnnod byw) eisoes yn llywio camau gweithredu parhaus.

2.4 CGAN LLEOL SIR FYNWY: GYRRU ADFERIAD NATUR AR DRAWS SIR FYNWY

Mae'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol (CGAN) yn ganllaw strategol ar gyfer gwrthdroi dirywiad bioamrywiaeth ac adeiladu gwydnwch ecosystemau yn Sir Fynwy. Mae'n disodli Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol 2005 ac yn cyd-fynd â chynlluniau cenedlaethol a rhanbarthol fel y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth ar gyfer Cymru a'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Gwent Fwyaf. Mae'r ddogfen yn egluro pam mae adferiad natur yn hanfodol, yn amlinellu bioamrywiaeth leol a gwasanaethau ecosystemau, ac yn mynd i'r afael â'r argyfwng natur a'i ysgogwyr (e.e., newid hinsawdd, llygredd, rhywogaethau ymledol). Mae'n nodi fframwaith cyflawni cydweithredol trwy'r Bartneriaeth Natur Leol, yn nodi cynefinoedd a rhywogaethau blaenoriaeth, ac yn cynnwys Cynllun Gweithredu Cyffredinol sy'n canolbwyntio ar integreiddio polisïau, addysg, casglu tystiolaeth, a hyrwyddo gwydnwch ecosystemau. Mae'r cynllun wedi'i gynllunio fel dogfen fyw gydag adolygiadau blynyddol a chyfeiriadau at gynlluniau gweithredu partneriaid ar gyfer cynefinoedd a rhywogaethau penodol.

Roedd y Cynllun Gweithredu Adfer Natur (CGAN) wedi'i alinio â Strategaeth Argyfwng Hinsawdd a Natur Cyngor Sir Fynwy ochr yn ochr â'r Strategaeth Seilwaith Gwyrdd, sydd gyda'i gilydd yn ffurfio pedwar colofn: Allyriadau'r Cyngor, Adfer Natur, Afonydd a'r Cefnforoedd, a Chymunedau a'r Hinsawdd. Cafodd y Cynllun Gweithredu Adfer Natur a'r Strategaeth Seilwaith Gwyrdd eu cymeradwyo gan Gabinet Cyngor Sir Fynwy ym mis Gorffennaf 2025 a'u lansio'n swyddogol yn ystod Wythnos Natur Cymru i godi ymwybyddiaeth ac annog cyfranogiad.

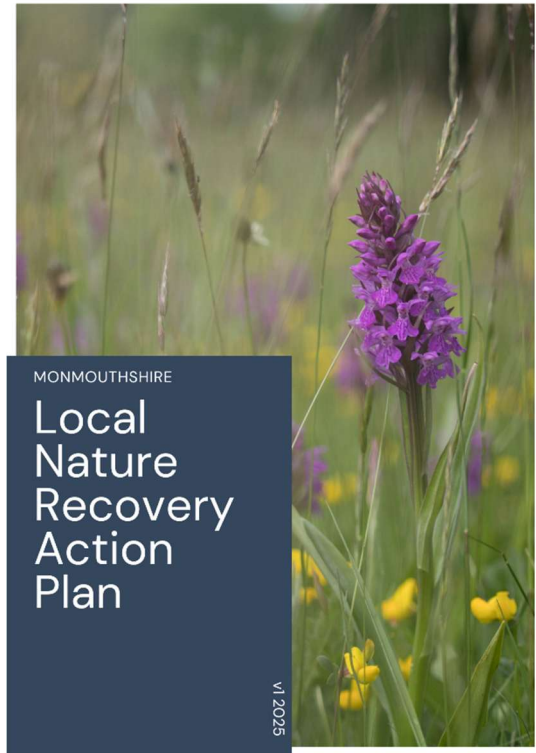
Cafwyd adborth gan aelodau'r Bartneriaeth Natur Leol ac ymgynghoriad cyhoeddus ei gynnwys yn y strategaeth derfynol. Roedd ymgysylltu â'r cyhoedd hefyd yn bwysig gydag ymgynghoriad cyhoeddus a lansiwyd yn Sioe Brynbuga ym mis Medi 2024 ac a hyrwyddwyd ar-lein ac mewn llyfrgelloedd.

AMCANION A GYFLAWNWYD

Amcan 1: Ymgorffori bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel

Mae'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur (CGAN) Cenedlaethol yn integreiddio bioamrywiaeth i Strategaeth Argyfwng Hinsawdd a Natur Cyngor Sir Fynwy a Strategaeth Seilwaith Gwyrdd, gan sicrhau bod egwyddorion adfer natur wedi'u hymgorffori ym mholisiau a fframweithiau cynllunio'r Cyngor. Mae'r camau gweithredu'n cynnwys dylanwadu ar gynlluniau a pholisiau partneriaid i fabwysiadu dulliau cadarnhaol o ran natur.

Amcan 4: Dylanwadu ar reoli tir i wella cydnerthedd ecosystemau

Drwy bartneriaethau ac eiriolaeth, mae'r CGAN yn annog atebion sy'n seiliedig ar natur a dulliau rheoli tir cynaliadwy sy'n cryfhau gwydnwch ecosystemau.

Amcan 5: Mynd i'r afael â phwysau allweddol ar rywogaethau a chynefinoedd

Mae'r cynllun yn nodi prif ffactorau sy'n achosi colli bioamrywiaeth, gan gynnwys newid hinsawdd, llygredd, a rhywogaethau ymledol. Bydd datblygiad y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Cenedlaethol Lleol yn y dyfodol yn cynnwys cynlluniau gweithredu i gefnogi adfer cynefinoedd ac adfer rhywogaethau.

Amcan 6: Cefnogi prosiectau a phartneriaethau ar raddfa dirwedd i wneud y mwyaf o'r ddarpariaeth

Mae egwyddorion cyflawni yn pwysleisio cydweithio rhwng aelodau'r Bartneriaeth Natur Lleol a phartneriaethau cyfagos i gyflawni effaith ar raddfa'r dirwedd.

Amcan 7: Defnyddio tystiolaeth, dealltwriaeth a monitro gwell i lywio camau gweithredu

Mae'r cynllun yn darparu sylfaen dystiolaeth i gefnogi adferiad natur ac yn anelu at gynyddu dealltwriaeth o fioamrywiaeth a gwasanaethau ecosystem.

2.5 CYNGOR CYNLLUNIO: YMGORFFORI BIOAMRYWIAETH A SEILWAITH GWYRDD

Mae tîm Seilwaith Gwyrdd (SG) Cyngor Sir Fynwy yn chwarae rhan hanfodol wrth lunio datblygu cynaliadwy drwy ddarparu cyngor cynllunio sy'n sicrhau bod bioamrywiaeth ac egwyddorion SG yn cael eu hintegreiddio i gynigion datblygu a'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLIA). Mae'r gwaith hwn yn cefnogi dyletswyddau statudol ac amcanion strategol Cyngor Sir Fynwy o dan y Strategaeth Argyfwng Hinsawdd a Natur.

Nod y tîm yw dylanwadu ar y CDLIA fel bod egwyddorion adfer natur a SG yn cael eu hymgorffori mewn polisi cynllunio yn y dyfodol, tra hefyd yn darparu cyngor amserol ar gynigion datblygu i gyflawni Dyletswydd Bioamrywiaeth Adran 6. Mae'r ymdrechion hyn yn cyfrannu at amcanion ehangach Cyngor Sir Fynwy o greu Lle Gwyrdd a Lle Cysylltiedig.

Ymdriniodd y tîm â nifer sylweddol o ymgynghoriadau ac ymatebion dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Yn 2024, derbyniwyd 556 o ymgynghoriadau ffurfiol, a chyhoeddwyd 654 o ymatebion ffurfiol. Parhaodd y duedd hon yn 2025, gyda 624 o ymgynghoriadau a 641 o ymatebion wedi'u prosesu. Mae'r ffigurau hyn yn tynnu sylw at y galw parhaus am gyngor cynllunio ecolegol a SG ac yn atgyfnerthu pwysigrwydd cynnal adnoddau digonol i gyflawni rhwymedigaethau statudol a thargedau gwasanaeth.

Yn ogystal â cheisiadau cynllunio, rhoddodd y tîm bioamrywiaeth gyngor i gynlluniau Teithio Llesol, prosiectau Priffyrdd, Caniatâd Dŵr Cyffredin a cheisiadau i'r Corff Cymeradwyo Systemau Draenio Cynaliadwy. Neilltuwyd amser sylweddol hefyd i roi cyngor ar y CDLIA gan gynnwys:

- Llunio polisiâu sy'n seiliedig ar adfer natur a chyfrannu elfennau adfer natur at bolisiâu strategol
- Rhoi cyngor priodol ar ymateb i sylwadau, golygu gwybodaeth sensitif, a chysylltu ag ymgynghorwyr ar yr ARhC
- Caffael a chynnal gweithdy ar Strategaeth Lliniaru Hamdden ar gyfer AGA Aber Hafren.

Mae cyfyngiadau adnoddau yn her benodol, gan fod amser cyfyngedig swyddogion (1.5 FTW) yn effeithio ar y gallu i gyrraedd targedau ymateb 21 diwrnod. Mae cydbwysio datblygu polisiâu'r CDLIA ag ymgynghoriadau statudol a gofynion cynllunio cenedlaethol hefyd yn cyflwyno blaenoriaethau cystadleuol. Mae adnoddau pwrpasol yn hanfodol i gynnal cydymffurfiaeth statudol a chyflawni amcanion strategol.

AMCANION WEDI'U CYFLAWNI:

Amcan 1: Ymgorffori bioamrywiaeth drwy gydol prosesau gwneud penderfyniadau ar bob lefel

Mae'r gwasanaeth yn sicrhau bod egwyddorion bioamrywiaeth a Seilwaith Gwyrdd yn cael eu hintegreiddio i gynigion datblygu a'r CDLLA, gan ddylanwadu ar bolisi cynllunio ac ymgynghoriadau statudol.

Amcan 4: Dylanwadu ar reoli tir i wella gwydnwch ecosystemau

Drwy lunio polisiau'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd a darparu cyngor ar Deithio Llesol, Priffyrdd, a phrosiectau sy'n gysylltiedig â dŵr, mae'r gwasanaeth yn dylanwadu'n anuniongyrchol ar arferion rheoli tir i gefnogi gwydnwch ecosystemau.

Amcan 7: Defnyddio tystiolaeth, dealltwriaeth a monitro gwell i lywio camau gweithredu

Mae gweithgareddau fel cyfrannu at Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC), ymateb i sylwadau, a datblygu'r Strategaeth Lliniaru Hamdden yn dangos cynllunio a monitro sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

